

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ
БАЊА ЛУКА
Трг Републике Српске 1

REPUBLIKA SRPSKA OPŠTINA NOVI GRAD NAČELNIK OPŠTINSKA UPRAVA			
Primljeno dana: 31.12.2024			
Gr. red.	Broj	Prilog	Vrijednost
03/12			

Број: 15.4.1-96-177/24

Датум: 23.12.2024. године

Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију, рјешавајући по захтјеву за претходну процјену утицаја на животну средину носиоца пројекта „БЕТОН - ХУРЕМАГИЋ“ д.о.о. Нови Град, Ул. Карађорђа Петровића број 69, заступано по директору Харису Хуремагићу, о утврђивању обавезе спровођења процјене утицаја и прибављања студије утицаја на животну средину за пројекат експлоатације техничког грађевинског камена - доломитичног кречњака, на лежишту „Скакавац - Матавази“ код Новог Града, површине експлоатационог поља од 9,1 ха, а на основу члана 66. Закона о заштити животне средине („Службени гласник Републике Српске“, бр. 71/12, 79/15 и 70/20), члана 3. став 1. тачка ж) подтачка 1) Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину („Службени гласник Републике Српске“, број 124/12), члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“ бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) и члана 76. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23), д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

- Носилац пројекта „БЕТОН - ХУРЕМАГИЋ“ д.о.о. Нови Град, није дужан спроводити процјену утицаја на животну средину, нити прибављати студију утицаја на животну средину за пројекат експлоатације техничког грађевинског камена - доломитичног кречњака, на лежишту „Скакавац - Матавази“ код Новог Града, површине експлоатационог поља 9,1 ха.
- Носилац пројекта је дужан покренути поступак за издавање еколошке дозволе у Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију за пројекат из тачке 1. за активност одређену овим рјешењем и локацијским условима, у складу са одредбама члана 85. Закона о заштити животне средине.
- Докази уз захтјев за издавање еколошке дозволе морају бити усклађени са мишљењем Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, те мишљењем Општинске управе Нови Град.
- Ово рјешење важи двије године од дана доношења.
- Ово рјешење се доставља свим странкама које су узеле активно учешће у предметном поступку и објављује на службеној интернет страници Министарства за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

6. Административна такса за издавање овог рјешења обрачуната је и уплаћена у износу од 50,00 KM.

Образложење

Дана 08.11.2024. године носилац пројекта „БЕТОН - ХУРЕМАГИЋ“ д.о.о. Нови Град, обратио се Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију са захтјевом за претходну процјену утицаја на животну средину за пројекат експлоатације техничког грађевинског камена - доломитичног кречњака, на лежишту „Скакавац - Матавази“ код Новог Града, површине експлоатационог поља од 9,1 ha. Уз захтјев су достављени Подаци о предметном пројекту, израђени од стране лиценцираног правног лица „Рударско - технолошки завод“ д.о.о. Приједор, а чији је садржај усклађен са чланом 64. Закона о заштити животне средине.

У Подацима достављеним уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину наводи се да је лежиште техничког грађевинског камена „Скакавац - Матавази“ смјештено на катастарским парцелама означеним као к.ч. 608, 609/3 и 602/3, К.О. Матавази (нови премјер), на удаљености од око 12 km југозападно од средишта Новог Града.

Истражним радовима на предметном лежишту, утврђене су билансне резерве сировине од 1 403 441 m³, задовољавајућег квалитета са становишта будуће примјене у грађевинарству. Основне карактеристике и квалитет сировине утврђене су анализама и одређивањем хемијског састава стијенске масе доломитичног кречњака, а исте дају увид у концентрације компоненти: CaO, MgO, Fe₂O₃, Al₂O₃, SiO₂, Na₂O, SO₃, губитак жарењем, CaCO₃ и MgCO₃. Сами резултати указују да се ради о врло чистој стијенској маси, чврсте, компакне грађе, монокристалне структуре, са средњим садржајем CaCO₃ од 80,09 % и MgCO₃ од 19,78 %. Поред тога, резултати указују да се стијена у највећем дијелу састоји од доломита, мање калцита и веома мало других минерала у виду примјеса.

Површинска експлоатација на предметном копу одвија се у виду помоћних и главних радова, а подразумева дисконтинуални тип експлоатације. Главни радови обухватају скидање откривке, односно јаловинског материјала, затим припрему корисне минералне сировине за утовар бушењем и минирањем, утовар одминираниог материјала, екстерни транспорт камионима, одлагање откривке - јаловине, на одлагалиште, дробљење и класирање каменог материјала. Помоћни радови обухватају одржавање путева, етажних равни и утоварног платоа, одводњавање површинског копа, рекултивацију земљишта и слично.

С обзиром да се на предметном обухвату раније одвијала експлоатација и да постоји претходно формирана етажна равна на нивоу од 145 m гдје су извршени истражни радови и изграђен приступни пут, даљни радови ће наставити истим током. Етаже ће бити конструисане на начин да обезбједе сигурност на раду, лакши систем бушења, погоднију гранулацију материјала, геомеханичку стабилност копа, а сходно томе одабрана висина етаже на етажној равни од 145 m износиће 15 m, док ће висине осталих етажа износити 10 m. Експлоатациони радови ће се одвијати напредовањем ка југоистоку. Почетна фаза експлоатационих радова обухвата скидање откривке, дебљине око 2 m, потом слиједи фаза добијања и транспорта камена.

Дио откривке у виду хумуса одлагаће се на предвиђену локацију одлагалишта на основном платоу, а само одлагалиште заузима површину која задовољава потребе за одлагањем ове масе. Хумусни материјал који се буде појављивао у току скидања мјешавине откривке и распаднутог доломитног кречњака користиће се у поступку техничке рекултивације терена након завршене експлоатације. Добијање камена се врши бушачко - минерским радовима. Надаље, избор пречника бушења извршен је у складу са физичко - механичким карактеристикама и у складу са технолошким захтјевима утоварне опреме. Избор експлозива који ће се користити током експлоатационих радова

такође се одвија на основу поменутих карактеристика. Ранија истраживања показују да најбољи резултати настају примјеном три врсте експлозива, у којем се пластични експлозив поставља на дно бушотине као иницијални експлозив. За предметно лежиште планирано је и усвојена примјена 10 % пластичног експлозива у односу на укупну количину експлозива који ће се користити, коришћењем Витезит - 20 или другог експлозива сличних карактеристика. Пластични експлозив представља иницијално средство активирања амонијум - нитратног (АНФО) или прашкастог експлозива.

Према томе, однос експлозива који ће се користити током експлоатације износи: 10 % пластичног експлозива, 30 % прашкастог експлозива и 60 % АНФО експлозива. Поступак минирања изводиће се примјеном Нонел система минирања.

Годишњим планом развоја и извођења рударских радова утврђен је начин припреме и минирања на експлоатационом пољу. Истим планом биће прецизирана и локација извођења радова по етажама појединачно.

Дробљење и класирање камена на предметном лежишту одвија се мобилним дробиличним постројењем и постројењем за класирање смјештеним на основном платоу Е-145. Дата постројења садрже прихватни бункер са додавачем, примарну дробилицу, вибро сита и транспортне траке за одлагање готових производа. Припрема камена се састоји од уситњавања, а у фази класирања и систему за просијавање се добијају крајњи производи.

С обзиром да је предметно лежиште брдског типа, већи дио површинских вода ће се гравитационо одлијевати. У току скидања хумуса, изградиће се одводни канали који ће сакупљати оборинске воде и одводити исте.

По завршетку експлоатације, приступиће се поступку рекултивације деградраних површина, а то подразумијева транспорт хумусног материјала и кипање на етажне равни и основни плато, затим равнање хумуса на етажним равнима, те планирање и равнање хумуса на основном платоу. Биолошка рекултивација обухвата скуп агротехничких и биолошких мјера неопходних да се рекултивисана површина доведе у задовољавајући степен, у правцу затрављивања терена.

У ужем подручју предметног лежишта присутни су поток Скакавац и ријека Блатна. Поток Скакавац налази се западно од предметног лежишта, на удаљености од 25 m. Поток Скакавац се у насељу Блатна улијева у ријеку Уну, која је од предметног лежишта удаљена око 1 700 m у правцу сјеверозапада. Са хидрогеолошког аспекта, предметно лежиште заузима простор сиромашан водним ресурсима, а изграђен је од комплекс добро водопропусних стијена. Такође, с обзиром да је предметно лежиште брдског типа, неће бити присутно задржавање вода, те ће воде природно гравитационо отицати, уз изграђене заштитне ободне канале.

Уговор о концесији за експлоатацију техничког грађевинског камена - доломитичног кречњака на лежишту „Скакавац - Матавази“, општина Нови Град, закључен је између Владе Републике Српске и носиоца пројекта „Бетон Хуремагић“ д.о.о. Нови Град на период од 40 година, почевши од дана 25.05.2018. године.

У току разматрања и одлучивања о захтјеву Министарство је, у складу са чланом 65. Закона о заштити животне средине, доставило захтјев са документацијом на мишљење слједећим субјектима: Министарству здравља и социјалне заштите, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, те Општинској управи Нови Град.

Истовремено, о поднесеном захтјеву за претходну процјену утицаја Министарство за просторно уређење, грађевинарство и екологију је дана 19.11.2024. године обавјестило јавност и заинтересовану јавност постављањем информација и података о предметном пројекту на службеној интернет страници Министарства. Заинтересована јавност могла је да изврши увид у

садржај захтјева и достављене Податке, те да достави своје мишљење у року од 15 дана од дана објављивања овог обавјештења.

У остављеном року мишљење на захтјев и документацију доставили су: Министарство здравља и социјалне заштите, ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републички завод за заштиту културно - историјског и природног наслеђа, те Општинска управа Нови Град.

Министарство здравља и социјалне заштите, ЈЗУ „Институт за јавно здравство Републике Српске“ у стручном мишљењу број: 500-7574-1/24, са јавно - здравственог становишта наводи следеће: „Микролокацијски предметно лежиште је на подручју насеља Матавази (к.ч. бр. 608, 609/3 и к.ч. бр. 602/3 К.О. Матавази, нови премјер), општина Нови Град и око 2 km од међуентитетске границе. Предметни коп посједује одобрење Министарства енергетике и рударства Републике Српске и издато Рјешење број 05.07/310-261/16 и концесију на 40 година. У Просторном плану општине Нови Град до 2039. године дефинисан је истражни простор „Скакавац-Матавази“.

Фактори ризика и штетни утицаји на окружење и здравље су описани и предложене су мјере смањења штетних утицаја. Утицај на раднике (бука, прашина и гасови са површинског копа од машина, вибрације или ударни талас при минирању) се рангирају као професионални ризици. Најопасније су честице минералне прашине и лебдеће честице ПМ 5 μm , чији удио у укупној прашини износи и до 90 %. Биолошко дјеловање прашине зависи од величине честица, састава прашине је у складу са међусобним односом карбоната - CaCO_3 (80,09%) и MgCO_3 (19,78%), уз компоненте (CaO 43,45%, MgO 9,43 %, SiO_2 3,93%, Fe_2O_3 0,03%, Al_2O_3 0,01%, SO_3 0,002%). У минералном саставу доминирају доломит CaCO_3 и MgCO_3 што доприноси да се на површинским коповима доломита појављује фиброгена минерална прашина, која садржи силицијум диоксид (SiO_2) и друге токсичне супстанце. Иако је доломит класификован као релативно нетоксична, неугодна фиброминерална прашина, постоје докази који потврђују да његово накопљање и задржавање у доњим сегментима респираторног система доводе до респираторних поремећаја (професионалне изложености) и посљедичног оштећења плућних капацитета, тешкоће у дисању, прогресивног кашља и звиждања у плућима, алергијских и иритирајућих својстава, промјена на кожи и у крви, као и неуролошких поремећаја. Додатно, гастроинтестинални поремећаји и проблеми с мишићима, могу бити пријављени у неких од радника.

Када се ради о професионалној безбједности радника у преради доломита, прашина и главне компоненте су класификоване као релативно безопасне, а због контактнoг хемијског дјеловања и иритирајућих особина честица до 10 mg/m^3 или 15 mg/m^3 , узима се значајним али функционално оштећење плућа за сада недостаје изузев склоности упала особито код пушача.

Послодавац је дужан обезбједити радницима заштиту (одјећа, обућа и лична заштитна средства: кацига, респиратори и антифони за заштиту слуха), личне и колективне ХТЗ мјере заштите здравља од прашине, буке, вибрација, због емисије гасова и лебдећих честица, али и од екстремних температура, пожара и акцидената када долази до повреда и траума.

Закључно мишљење:

Ради давања мишљења о потенцијалним еколошким ризицима ради оцјене са здравственог аспекта од стране носиоца пројекта потребно је доставити и резултате проведених испитивања која се односе на стање животне средине у складу са чл. 13. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, јер би се могли тако сагледати потенцијални здравствени ризици. Сваки носилац пројекта је дужан извјештавати о резултатима проведених испитивања за које му је наложен био мониторинг.

Мониторинг који се налаже треба вршити у складу са законским прописима за воде, ваздух и друго, као и контролна мјерења према законској регулативи, а буке према Правилнику о граничним вриједностима интензитета звука ("Службени гласник Републике Српске", бр. 2/23). Вода за пиће која ће користити на површинском копу треба одговарати захтјевима Правилника о здравственој исправности воде намјењене људској потрошњи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 88/17, 97/18 и 93/23), уз обезбјеђеност минимално 20-50 литара по раднику. Радницима са респираторним поремећајима и хроничним респираторним болестима законски није дозвољен рад на каменолому. Послодавац је дужан провести процјену ризика за сва радна мјеста у складу са Законом о заштити на раду („Службени гласник Републике Српске“, бр. 1/02, 13/10) и израдити Елаборат о угрожености здравља радника од стране лиценцираног правног лица, јер период експлоатације износи још 32 године. Описане су мјере заштите здравља радника и окружења.

Потребно је испитати воду површинских токова ријеке Блатна и потока Скакаваца који су у ужем подручју површинског копа "Скакавац - Матавази" и сасвим сигурно могу бити угрожене седиментним материјама. Резултате испитивања приказати у наредном поступку."

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде у стручном мишљењу број: 12.03.5-330-4040/24 наводи: „Ово Министарство је размотрило предметни захтјев са Подацима достављеним у формату на CD-у, приликом чега је пажња била усмјерена на рјешења која су дата за коришћење и заштиту вода, шума, шумског и пољопривредног земљишта, а у надлежности су нашег Министарства, сходно одредбама члана 65. Закона о заштити животне средине и на исти нема примједби.

Сматрамо да су иста прихватљива по обиму сагледавања, као и по предвиђеним активностима и мјерама које треба спровести у наредним фазама пројектовања, изградње и експлоатације.

Опреза ради, а руководећи се обухватом експлоатационог поља од 9,15 ha, те рударским активностима којима ће доћи до деградације земљишта и мијењања природних услова средине, указујемо на потребу континуираног спровођења еколошког мониторинга, односно праћење стања животне средине током трајања експлоатације техничког грађевинског камена - доломитичног кречњака, као и обавезну рекултивацију експлоатисаног терена непосредно по окончању радова на експлоатацији. Са циљем постизања предвиђених ефеката неопходно је:

- сагледавајући карактеристике терена на којем ће бити отворен коп, детаљно утврдити постојеће стање основних показатеља квалитета и квантитета вода, земљишта и вегетације на подручју утицаја будућих радова;
- мјере заштите и одговарајући третман током експлоатације, успоставити на површинске, подземне и отпадне воде настале у зонама радних површина. Предложити мјере којима ће се обезбједити и третман санитарних отпадних вода и вода са манипулативних површина на прописан начин;
- осим вода, детаљан опис заштите и мониторинга мора се успоставити и на земљишту. У вези са заштитом земљишта, треба навести активности и мјере које имају за циљ очување и заштиту земљишта које ће се предузети у планираним фазама реализације пројекта, као и након завршеног пројекта, а које прије свега подразумевају:
- начин уклањања постојеће вегетације;
- дефинисање поступка скидања и начина депоновања хумусног слоја, одређивање тачне локације за депоновање као и сам поступак чувања депонованог хумусног слоја, тамо гдје је евидентиран хумусно - акумулациони хоризонт, на одлагалишним површинама;
- дефинисање плана депоновања јаловине уз детаљно спровођење поступка рекултивације земљишта;

- евидентирање и класификација површина које ће бити предмет промјене намјене;
- напомињемо, у поступку реализације пројекта неопходно је придржавати се одредби члана 42. 43. 44. Закона о шумама („Службени гласник Републике Српске“, бр. 75/08, 60/13 и 70/20) и члана 27. 30. и 31. Закона о пољопривредном земљишту („Службени гласник Републике Српске“ бр. 93/06, 86/07, 14/10, 05/12, 119/21 и 106/22).

Истовремено, указујемо да се садржај новелира сљедећим нормативним актима:

- Закон о ловству („Службени гласник Републике Српске“ број 63/24)
- Правилник о вршењу дознаке стабала за сјечу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/09, 86/14, 106/15 и 18/16).
- Правилник о садржају и поступку израде плана заштите шуме од пожара („Службени гласник Републике Српске“, бр. 107/09 и 12/14),
- Правилник о посебним мјерама заштите од пожара шума и усјева („Службени гласник Републике Српске“, број 102/20).

Ефикасно планирање и спровођење мјера заштите вода, земљишта и шума, неопходно је спроводити већ кроз фазу пројектовања, примјеном одговарајућих рјешења, којим ће се штетни утицаји на животну средину свести на минимум, те на тај начин сачувати еколошки капацитет животне средине у наредним фазама експлоатације грађевинског камена.“

Републички завод за заштиту културно - историјског и природног наслеђа у стручном мишљењу број: 07/20,21,30-625-897/24 наводи: „Увидом у достављену документацију и документацију Завода, утврђено је да се предметна локација не налази у заштићеном природном подручју или подручју планираном за заштиту према Измјенама и допунама Просторног плана Републике Српске до 2025. године, али се налази у непосредној близини заштићеног подручја Парк природе „Уна“, који је од овог каменолома удаљен свега 1 500 m. Истичемо поток Скакавац који се налази западно од предметног копа на удаљености од 25 m. С обзиром да се Скакавац улијева у поток Блатна, који се недалеко улијева у ријеку Уну, потребно је истаћи:

- потребно је дефинисати строге мјере за спречавање загађења потока Скакавац, које индиректно могу довести до нарушавања основне вриједности животне средине подручја хидрологије, биолошке разноврсности и пејзажа, локално становништво које насељава дато подручје, свакодневни посјетиоци и рекреативно значајног природног и културолошког подручја.

Иако се у документу Претходне процјене истиче једном реченицом (страна 41) да се на предметни површински коп, удаљен од Парка природе „Уна“ 1 700 m, не очекује негативан утицај, конкретно образложење, осим удаљености, не постоји. А такође је у датом документу вршена анализа утицаја на подземне и површинске воде, што је у контрадикторности са датом тврдњом. На основу сличних рецентних примјера, а који су такође обухватили близину заштићеног подручја, постоји оправдана сумња за могућност негативног утицаја на локални поток Скакавац и ријеку Уну.

Обавеза инвеститора кроз прописане мјере у пракси не значи сигурност смањења негативних предвидивих и непредвидивих утицаја на све наведене ставке унутар података за претходну процјену утицаја на животну средину. Због специфичне локације предметног експлоатационог поља, близине заштићеног подручја Парка природе „Уна“, близине значајног броја локалног становништва који на дневној бази бораве и активно користе дато подручје, сматрамо да је потребно осигурати и анализирати те прописати конкретне мјере за дати каменолом, да исти неће имати негативан утицај на поток Скакавац, који је директно и блиско повезан са ријеком Уном, заштићеним подручјем V категорије. Предлажемо израду студије утицаја на животну средину у смислу прописивања мјера потребних за спречавање, смањивање, ублажавање и санацију штетних утицаја у току изградње и експлоатације могућих негативних утицаја. У приложеној документацији налази се списак заштићеног културно - историјског наслеђа који уживају одговарајући степен

заштите, те се наводи да се на подручју на коме се планирају изводити радови у оквиру пројекта експлоатације техничког грађевинског камена - доломитног кречњака на лежишту Скакавац - Матавази, не налазе објекти градитељског наслеђа, нити утврђена археолошка налазишта. С обзиром на могућност проналаска непознатих, односно до сада неутврђених археолошких налазишта, извођач радова је дужан у свим фазама извођења радова да поштује обавезу у складу са чланом 53. Закона о културним добрима, да уколико се у току извођења земљаних радова наиђе на археолошка налазишта или налазе, потребно је одмах без одлагања прекинути радове и обавјестити завод, те предузети мјере да се налазиште или налаз не уништи или не оштети и да се сачува на мјесту и положају у коме је откривен.“

Одјељење за просторно уређење и стамбено - комуналне послове, Одсјек за стамбено - комуналне дјелатности, имовинско - правне послове и заштиту животне средине Нови Град, у мишљењу број: 03/12-37-26/24 наводи сљедеће: „Када је у питању утицај предметног пројекта на стање животне средину, а након увида у приложену документацију, мишљења смо да у току експлоатације може долазити до повремених утицаја рударских радова на животну средину, што се највише огледа у деградирању терена, а што се по нашем мишљењу може санирати провођењем техничке и биолошке рекултивације. Затим, када је у питању појава буке, мишљења смо да у току минирања које ће се појављивати свега неколико пута у току године, а које ће трајати кратко, а с обзиром да је предметна локација слабо насељена и већим дијелом окружена шумом, утицај минирања на повећан ниво буке у животној средини неће бити значајан. Такође, на предметном површинском копу долазиће и до појаве прашине у току радова. Будући да других значајнијих утицаја нема, с обзиром да на простору гдје се планирају изводити рударски радови нема стамбених нити других објеката, сматрамо да се негативни утицаји на животну средину и на околно становништво, уз придржавање мјера заштите животне средине и провођењем истих, могу уклонити или смањити на ниво који неће имати значајан штетни утицај.

Оно што посебно желимо нагласити, јесте чињеница да у границама концесионог поља, а и у широј околини нису констатовани археолошки и културно - историјски објекти, Предметни површински коп је од Парка природе „Уна“ удаљен око 1700 m, тако да се не очекује негативни утицај на исти.

Узимајући у обзир горе наведено, а водећи се приложеном документацијом, мишљења смо да на предметној локацији може доћи до негативних утицаја на животну средину, а што се уз поштовање свих законских прописа и провођењем предложених мјера заштите може спријечити или смањити на минимум.“

У законом предвиђеном року, а ни до дана доношења рјешења није било примједби, коментара и сугестија јавности и заинтересоване јавности на поднесени захтјев и документацију достављених Министарству за просторно уређење, грађевинарство и екологију.

Размотривши захтјев и податке за претходну процјену утицаја на животну средину, као и достављена мишљења Министарства здравља и социјалне заштите, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичког завода за заштиту културно - историјског и природног наслеђа и Општинске управе Нови Град, а на основу одредби члана 64. 65. и 66. Закона о заштити животне средине и члана 3. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, Министарство је одлучило као у диспозитиву рјешења из сљедећих разлога:

У погледу физичко-механичких карактеристика лежишта „Скакавац - Матавази“ и технолошких захтјева експлоатације, сматра се да ће се реализацијом пројекта уз уважавање

задатих мјера заштите, обезбједити услови који ће очувати животну средину и апсорпциони капацитет простора. Одабрана локација није насељена, повољна је усмјереност лежишта у односу на окруженост регије, ружу вјетрова и слично, а исти су изабрани након истраживања и праћења стања животне средине предметног обухвата.

У зависности од врсте минералне сировине, као и саме природе пројекта и површинске експлоатације, услова рационалне експлоатације, установљено је да предметни пројекат неће нарушити стање у околини изван дозвољених концентрација утврђених нормативним актима. Поред тога, узима се у обзир и простор потребан за смјештај рударских објеката у дозвољеним и утврђеним оквирима од 9,15 ha, положај мобилног постројења усмјереног на начин који неће угрозити средину емитовањем честица изван дозвољених оквира с обзиром на окруженост лежишта шумским појасом, концентрацијом и елементарним саставом честица, изабраним дисконтинуалним механизмом рада. Сходно изабраним карактеристикама и условима рада, сматра се да предметни пројекат неће довести до неповољних утицаја на животну средину.

Како би се створили заштитни механизми, носилац пројекта се обавезује на активно и благовремено праћење стања животне средине, које првенствено подразумијева мониторинг животне средине и индикативна мјерења елемената животне средине, те примјену мониторинга емисија у животну средину. Мјерења емисија и мониторинг параметара обављаће овлашћене институције на основу утврђених методологија и мјерења у складу са законском регулативом.

С обзиром да се утицај предметног пројекта највише огледа у заузимању земљишта и промјене намјене истог, из датог произилази обавеза успостављања строге заштите и очувања земљишта, дефинисањем адекватних мјера заштите током експлоатације, те провођењем поступка рекултивације, при чему ће се деградиране површине по завршетку експлоатације обновити и вратити у првобитно стање. Сходно томе, а према захтјевима Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, у наредном кораку, по поступку прибављања еколошке дозволе, неопходно је детаљно утврдити мјера заштите земљишта.

Разматрајући Податке достављене уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину, ово министарство је процијенило да не постоји посебна осетљивост животне средине подручја у којем се пројекат намјерава извести, сходно члану 4. став 1. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, с обзиром на степен деградације животне средине, а то ће се постићи спровођењем одговарајућих мјера којима ће се обезбиједити оптимални услови за заштиту животне средине. Уважавајући карактеристике предметног лежишта и његове специфичности, Министарство је упутило носиоца пројекта на спровођење поступка прибављања еколошке дозволе. У Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе, процијениће се детаљно могући утицај предметног лежишта на животну средину, у оквирима прописаним чланом 85. Закона о заштити животне средине. Према томе, понудиће се техничко - еколошка рјешења која ће се примјенити током експлоатације, а дефинисаним мјерама заштите очуваће се животна средина.

Осврћући се на мишљење Министарства здравља и социјалне заштите, и достављање резултата проведених испитивања која се односе на стање животне средине у складу са чланом 13. Правилника о пројектима за које се спроводи процјена утицаја на животну средину и критеријумима за одлучивање о потреби спровођења и обиму процјене утицаја на животну средину, а односи се на приказ стања животне средине прије пуштања постројења у рад на локацијама гдје се очекује утицај на животну средину, параметре на основу којих се могу утврдити штетни утицаји на животну средину, као и мјесто, начин и учесталост мјерења утврђених

параметара. Сходно томе, Министарство указује на то да је у Подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину наглашено да је током трајања предметног поступка извршена идентификација извора емисија у ваздух, воду, утицај на квалитет воде, биљни и животињски свијет, пејзаж, као и емисије буке и вибрација сходно садржају које обухвата предметни поступак, а исти је прописан одредбама члана 64. Закона о заштити животне средине. С тим у вези, успостављене су мјере за спречавање или умањивање или ублажавање поменутих утицаја. У Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе, успоставиће се мониторинг у циљу одређивања ефикасности предвиђених и превентивних мјера ублажавања могућих утицаја на квалитет средине, како би се идентификовале могуће промјене. Утврдиће се садржај загађујућих материја у ваздуху, води, земљишту, те прецизирати удаљености насељених објеката од предметног лежишта. При томе, дефинисаће се и удаљености изворишта водоснабдијевања од лежишта.

Узимајући у обзир удаљеност насељеног подручја, у Подацима уз захтјев за претходну процјену утицаја на животну средину детаљно су дефинисане мјере заштите животне средине и здравља људи од минирања у току експлоатације предметног копа, као и мјере заштите вода, које је носилац пројекта дужан да се придржава. У Доказима уз захтјев за издавање еколошке потребно је успоставити конкретне мјере заштите потока Скакавац, који се налази на удаљености од 25 m од лежишта, као и ријеке Блатна у ужем подручју предметног лежишта.

Из достављених Података такође произилази да ће потенцијални негативни ефекти по животну средину бити сведени на најмању мјеру, употребом одговарајуће технике минирања, окружености шумским покривачем, због чега је закључено да спровођење процјене утицаја и прибављање студије утицаја није обавезно. Такође, потребно је нагласити да предметни пројекат неће имати негативан утицај на Парк природе „Уна“, с обзиром на удаљеност која износи 1 700 m, просторну окруженост и прописане мјере у Доказима. Примјеном наведеног система минирања смањиће се ниво буке у току масовног минирања у односу на буку која се производи коришћењем детонирајућег штапина. Евидентно је да иницирање експлозива овим системом смањује интензитет сеизмичких потреса, а при детонацији не производи велику буку, чиме се омогућава његова употреба при минирању и у близини објеката и опреме осјетљиве на звучне и ударне таласе. Заштита животне средине ће се утврдити за све елементе животне средине у Доказима уз захтјев за издавање еколошке дозволе, који ће уобзирити и мјере заштите животне средине утврђених у мишљењима надлежних институција, прибављених у овом поступку.

Подаци достављени уз захтјев за претходну процјену су написани стручним техничким језиком, са текстуалним, нумеричким и графичким подацима како прописује члан 64. став 4. Закона о заштити животне средине, а мјерама које садржи еколошка дозвола се утицаји на животну средину из активности предметних објеката могу смањити или свести на најмању могућу мјеру, те је одлучено да спровођење процјене утицаја на животну средину и прибављање Студије утицаја није потребно.

У складу са чланом 66. став 1. тачка б) и став 4. Закона о заштити животне средине, рјешење којим се утврђује да спровођење процјене утицаја и прибављање Студије утицаја није обавезно, важи двије године од дана његовог доношења.

У складу са чланом 66. став 7. Закона о заштити животне средине ово рјешење Министарство доставља носиоцу пројекта и у складу са чланом 65. став 1. наведеног закона, Министарству

здравља и социјалне заштите, Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде, Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа и Општини Нови Град. Рјешење се такође поставља и на службеној интернет страници Министарства у периоду од 30 дана од достављања рјешења носиоцу пројекта.

У складу са Законом о административним таксама, а по тарифном броју 68. („Службени гласник Републике Српске“ бр. 100/11, 103/11, 67/13 и 123/20) уз захтјев је приложен доказ да је уплаћен износ од 50,00 КМ за издавање рјешења о претходној процјени утицаја на животну средину.

Ово рјешење је коначно у управном поступку и против истог није дозвољена жалба. Против овог рјешења може се покренути управни спор код Окружног суда у Бања Луци, тужбом која се подноси у року од 30 дана од дана достављања рјешења. Тужба се предаје у потребном броју примјерка таксирана са износом од 100,00 КМ судске таксе непосредно суду или му се шаље поштом препоручено. Уз тужбу се доставља ово рјешење у оригиналу, овјереном препису или овјереној фотокопији.

Достављено:

1. „БЕТОН - ХУРЕМАГИЋ“ д.о.о. Нови Град,
Ул. Карађорђа Петровића број 69, Нови Град,
2. Министарству здравља и социјалне заштите,
3. Министарству пољопривреде, шумарства и водопривреде,
4. Републичком заводу за заштиту културно - историјског и природног наслеђа,
5. Одјељење за просторно уређење и стамбено - комуналне послове,
Одсјек за стамбено - комуналне дјелатности, имовинско - правне послове
и заштиту животне средине Нови Град,
6. Евиденцији,
7. а /а.

МИНИСТАР
Бојан Випотник